

Verslag

Aanwezig	: Dorpsraad Alem (DR Alem): Gerard van Mook (vanaf 20:00); Jeroen van Heel (vanaf 20:15) Stichting B.O.O.M.: Herry Koers, Willy van Lent (vanaf 20:00) Erfgoed Vereniging Alem (EVA): Jan van Kessel Voetbalvereniging VV Alem: Gerard van Mook (vanaf 20:00) ZLTO: Theo van Goch Natuurwacht Bommelerwaard (NWB): Harry Kolman Stichting Dorp en Landschap Bommelerwaard (SDLB): Kees Frowein, Dolf Haank De Capreton: Jo Penders Dorpsraad Rossum: Antoon vd Heuvel Dorpsraad Heerewaarden: Jordy Vermeulen Jachthaven de Maas: Ricardo Bosma Gemeente Maasdriel: Gaston Graaf SRO: Lars Schothuis Dekker: Paul Hospers, Teun van der Werf
Agendalid	Extern voorzitter: Reggy Schutte
Afwezig	Regionaal Bureau voor Toerisme (RBT) Rivierenland Steenfabriek Rossum/Rodruza Bezoekerscentrum Grote Rivieren Hengelsportvereniging de Alver TRIP
Datum	: 2 februari 2022, 19:30-21:00
Locatie	: Digitale bijeenkomst
Betreft	: Klankbordgroep onderzoek gebiedsontwikkeling Alem en Sint Andries - sessie 7 – verslag

Samenvatting en Acties

Het kernteam presenteert de resultaten van drie onderzoeksvragen: belang delfstoffenwinning, manieren om grond van buiten uit te sluiten en omgang met eventuele schade. Klankbordgroepleden hebben opmerkingen, waaronder de voorkeur om op meerdere manieren grond van buiten uitsluiten en over het toevoegen van planschade en nadeelcompensatie aan de analyse.

Het kernteam wordt opgeroepen om tijdig de Alemse gemeenschap in te lichten. Zij moeten het nu vooral doen met verhalen uit tweede hand. Verder wordt het kernteam gevraagd naast de mogelijke nadelen ook genoeg aandacht te schenken aan de meerwaarde die de plannen bieden voor de omgeving.

Een volgende bijeenkomst vindt plaats in maart, wanneer de eerste resultaten van andere onderzoeken gedeeld kunnen worden.

Actielijst

	Wat?	Wie?
1	Delen - Presentatie 7^e bijeenkomst - Verslag 7^e bijeenkomst	Gemeente/Dekker
2	Op website plaatsen - Verslag 5^e en 6^e bijeenkomst	Dekker
3	Vragen en opmerkingen op onderzoeksresultaten verwerken	Gemeente/Dekker
4	Onderzoeken uitvoeren	Gemeente/Dekker
5	Reageren op uitnodiging gebiedsbezoek Heteren	Allen
6	Gemeenschap Alem informeren	Gemeente/Dekker
7	Plannen nieuw moment voor bezoek winwerktuig	Dekker

1. Introductie

Agenda vastgesteld.

2. Vaststellen verslag 6^e bijeenkomst klankbordgroep

Het verslag van de 6e bijeenkomst is gedeeld met alle leden.

2a Terugkoppeling acties

De genoemde stukken zijn gedeeld. Er zijn geen nieuwe reacties op het Plan van Aanpak binnengekomen. De onderzoeken zijn gestart, waarbij een aantal onderzoeksvragen zijn opgepakt door externe bureaus.

Een gebiedsbezoek aan Heteren blijft staan als open uitnodiging. In november was er een bezoek aan een winwerktuig gepland, deze is toen afgezegd wegens Coronaperikelen. Een nieuw bezoektmoment wordt gepland, maar dit zal vanwege Corona en een recente verplaatsing van het winwerktuig nog even moeten wachten.

2b Reacties op verslag

Er zijn geen opmerkingen. Het verslag is vastgesteld.

3. Bespreken onderzoeken

Het document 'Vooronderzoek milieu- en omgevingseffecten' is van tevoren gedeeld. Paul Hospers ligt de opbouw en betekenis van het document verder toe. Tevens neemt hij de aparte onderzoeken door met de klankbordgroep.

3a Document vooronderzoek

DR Alem: Er wordt gesteld dat bij een negatief MIRT besluit de gebiedsontwikkeling stopt in het kader van IRM. Stopt daarmee ook het onderzoek van ontzanding?

Gemeente: Er komt alleen zandwinning als dat onderdeel is van een goed integraal plan, dat goed is voor de gemeente en de omgeving. Dus zonder een dergelijk integraal plan stopt het onderzoek naar ontzanding.

Het is echter wel mogelijk dat het integrale plan, inclusief zandwinning, buiten het MIRT/IRM wordt doorgezet. Dat kan wanneer voor de regio (bijvoorbeeld provincie en gemeente) genoeg waarde in het plan zit, maar niet op nationaal niveau.

DR Alem: Er staat dat de jachthaven wordt verplaatst, is er wel contact met de mensen van de jachthaven?

Dekker: De verplaatsing van de jachthaven staat nog niet vast, we kijken nu naar de wenselijkheid en haalbaarheid. Ja, er is contact over met de mensen van de jachthaven (Ricardo Bosma zit in de klankbordgroep en ook daarbuiten is contact).

Dekker: Als er verder geen reacties zijn over de opbouw nemen wij aan dat die goed te volgen is.

3b Belang delfstoffenwinning

Dekker: Recentelijk heeft Provincie Gelderland 'Panorama Gelderse Rivieren' gepresenteerd, waarbij ze het belang van delfstoffenwinning langs rivieren voor de omgeving benoemen. Dit staat nog niet in de tekst, maar wordt toegevoegd.

DR Rossum: In hoeverre is de koppeling te verwachten tussen de genoemde regionale ontwikkelingen en de grondstoffenwinning in de Marensche Waarden?

Dekker: Het gaat om vraag en aanbod, dus daar kan niets met zekerheid over worden gezegd. Wel is het logisch dat er grondstoffen naar regionale ontwikkelingen gaan vanwege marktprincipe (dichtbij is goedkoper) en de tendens te sturen op duurzaamheid (dichtbij is duurzamer).

EVA: Een opmerking: de gemeente bespreekt in het Masterplan Maas en de Omgevingsvisie geen zandwinning. En het IRM verzoek gaat alleen over gebiedsontwikkeling, niet grondstoffenwinning.

Gemeente: Het is inderdaad niet genoemd dat grondstoffenwinning nodig is. Het is wel genoemd dat onderzocht moet worden of zandwinning onderdeel kan zijn van gebiedsontwikkeling.

Dekker: Bovendien is een van de IRM-onderzoeksvragen of een private partij en publieke partij samen tot een integrale gebiedsontwikkeling kunnen komen – daarbij hoort dus ook de activiteit van de private partij, in dit geval Dekker.

3c Grond van buiten project

SDLB: Dit stuk gaat over grond van buiten het project. Wat gebeurt er als er in het project vervuilde grond wordt aangetroffen?

Dekker: Bestaande regelgeving beschrijft dit. Het ligt aan de kwaliteit die wordt aangetroffen. Wanneer dit zeer slechte kwaliteit is (boven bepaalde norm), dient de bodem te worden gesaneerd of afgevoerd. Wanneer het niet van zeer slechte kwaliteit is en dezelfde kwaliteit als de omgeving heeft, kan het elders in het project worden toegepast.

EVA: Er wordt nog geen keuze gemaakt tussen de mogelijkheden. Ik proef dat het accent op onderzoeken ligt. Ik vraag me af of dat genoeg is, of dat niet alle manieren moeten worden toegepast.

DR Rossum: Een van de vier lijkt inderdaad niet wenselijk.

Dekker: De vraag was om nu de manieren waarop het kan worden vastgelegd in beeld te brengen, dat is gedaan. Vanuit Dekker is er geen voorkeur, en het hoeft inderdaad niet op 1 manier te worden vastgelegd. Op sommige onderdelen hebben wij minder invloed (bijvoorbeeld wat de voorwaarden in de vergunning zijn).

3d Omgang met eventuele schade

B.O.O.M.: Het stuk gaat over duidelijk zichtbare schade. Ook schade wat je niet ziet moet worden vermeld: planschade of nadeelcompensatie (bijvoorbeeld dalende huizenwaarde, verminderd toerisme. Daarvoor zal een loket nodig zijn.

Dekker: Dat is een correcte constatering en wij gaan het hoofdstuk aanvullen. Alvast een inhoudelijk antwoord: planschade kan optreden door wijziging van bestemmingplan, de wetgeving is zo ingericht dat daarover tussen initiatiefnemer en gemeente iets moet worden afgesproken. Nadeelcompensatie is ook bekende term met bijbehorende procedures. Het is goed om vooraf meer daarover in beeld te brengen. Wel willen we benadrukken dat het uitgangspunt van de gebiedsontwikkeling is om voor verbeteringen te zorgen – de uitnodiging blijft dus om mee te denken over hoe het gebied aantrekkelijker wordt (zodat woningen juist meer waard worden).

BOOM: De verbetering (als die echt komt, want daar heb ik vragen bij) komt pas na de duur van het project: 8-15 jaar. En dan kan er nog een na-ijl effect zijn als Alem toeristisch een slechte reputatie krijgt. En dan moet de verbetering nog wel komen, daar heb ik twijfels bij. Ik fiets graag en dichtbij liggen de plassen bij de Korenwaard en Alphen – ik vind er niks aan.

Dekker: Het klopt niet dat pas na de duur van het project de voordelen er zijn. Er wordt in de fasering mee rekening gehouden (dat komt straks in apart hoofdstuk). Bovendien hebben wij de uitnodiging vaak gedaan: ga eens in Heteren kijken, of de Honswijkerplas. Daar wordt van door ons opgeleverde gebieden gebruikgemaakt terwijl er nog werkzaamheden zijn – dat is allemaal netjes zo gepland.

BOOM: In de tekst wordt gesproken van taxatie van woningen het dichtst bij de ontgraving. Is dat voldoende? Het hele dorp is kwetsbaar voor grondwaterstanden, met name de Weikesstraat – daar zijn nu al verzakkingen door grondwaterveranderingen. Eigenlijk moeten er voor het hele dorp nulmetingen zijn, maar in ieder geval op de Weikesstraat.

DR Alem: Wij zijn het eens dat eigenlijk het hele dorp moet worden opgenomen. Verder begrepen we dat de Provincie bepaalt waar nulmetingen moet worden gedaan, hoe bepalen ze dat?

Dekker: Jullie vraag staat genoteerd. Graag wil ik verder wachten op de uitkomsten van het grondwateronderzoek. Goed om te benadrukken dat grondwater van tevoren en tijdens de winning wordt gemonitord, dus dat opvallende schommelingen geconstateerd zullen

worden. Wat betreft de aanwijzing van de Provincie: op basis van verplichte onderzoeken wijzen zij in de vergunning de risicovolle woningen aan. Wij staan open om buiten de verplichte woningen bij extra woningen een nulmeting te laten doen. Bij welke woningen dat zal zijn bepalen we op het moment dat de onderzoeken uitgevoerd gaan worden.

EVA: Er ligt een onbedekte vuilstort naast de dijk aan het einde van de Odradastraat (ongeveer 300x50m). Dat is van belang voor schade, met name voor de waterkwaliteit.

Dekker: Dit is van belang om te weten, met name voor het onderdeel waterkwaliteit. Wij zorgen dat deze informatie terechtkomt bij de partij die dat nu onderzoekt.

DR Rossum: De tekst beschrijft het herstellen van schade, maar nergens staat dat er wordt gestopt met werkzaamheden als er constant schade optreedt. Kan dat worden opgenomen in de tekst?

Dekker: Ja, dat kan. Ik wil echter benadrukken dat het niet eerste keer dat er een grondstoffenwinning plaatsvindt, en ook niet de eerste keer dat onderzoek naar de effecten wordt gedaan. Als er ergens wordt gestart gaat dat met goed vertrouwen in ervaring en expertise. Schade blijft dus zeer onwaarschijnlijk.

4. Stand van zaken lopend onderzoek

Veel onderzoeken lopen nog. Er wordt een overzicht gepresenteerd.

DR Rossum: In de omgeving leeft er belangstelling naar een voedselbos, kunnen de mogelijkheden daarvan worden meegenomen in het onderzoek naar bos?

Dekker: Dat zullen we doen

NBW: Wij hadden vragen over biodiversiteit – in het plan van aanpak staat dat de vragen worden beantwoordt door het kernteam met Arcadis en dat daarbij wordt gekeken naar andere gebieden. Hoe zit dat, wordt Alem getoetst aan voorbeelden elders?

Dekker: Dat loopt nog. Het is goed om straks bij het concept te toetsen of de vragen goed zijn beantwoord.

SDLB: Wat gebeurt er met landschaponderzoek?

Bureau SRQ: Er wordt gekeken naar wat meer oppervlaktewater doet met het landschap. Het focust zich met name op verandering in beleving.

ZLTO: Wie gaat uiteindelijk het landbouwonderzoek uitvoeren?

Dekker: ZLTO advies, zoals aangedragen door ZLTO en de Capreton.

DR Alem: Wat houdt dat onderzoek in?

Dekker: Het focust zich op bestaande bedrijven en agrarische natuurwaarde. Er komt een rondgang langs bedrijven.

ZLTO: Wij hebben de uitvraag gezien, dat was goed. Er wordt o.a. gekeken naar wat er nodig is voor Alemse agrarische bedrijven.

SDLB: Minder agrarisch areaal levert ook voordelen op, bijvoorbeeld minder stikstof. Wordt dat ook ergens meegenomen?

Dekker: Dat wordt ook bekeken, het stikstof deel komt bijvoorbeeld aan bod in het onderzoek naar milieueffecten.

5. Vervolg/Afsluiting

5a vervolg

Medio april is het vooronderzoek gereed. Daarna komt er een aanzet over hoe de gebiedsontwikkeling eruit kan komen te zien en hoe zandwinning in dat plaatje past. Met dat beeld moet er gekeken worden naar het draagvlak. Vervolgens komt er een rapport over de haalbaarheid en volgen er bestuurlijke beslissingen (gemeenteraad, andere overheden, minister).

SDLB: Hoe wordt draagvlak gemeten en gewogen?

Gemeente: Dat antwoord zijn we nog schuldig. We komen met een voorstel, maar staan ook open voor suggesties.

DR Alem: Wij kunnen helpen in vorm bijv. digitale enquête. Belangrijker is dat het dorp zit te wachten op informatie. Kan er tussentijds informatie komen vanuit Dekker en gemeente met een aankondiging voor draagvlakmeting?

Gemeente: Dat kan na het onderzoek, we willen eerst de antwoorden op de vele vragen.

Dekker: Dat is een terecht, goede oproep. We gaan dat zeker organiseren.

BOOM: Komt er een aparte draagvlakmeting over de zandwinning en de gebiedsontwikkeling?

Gemeente: Er wordt straks gevraagd wat het draagvlak is voor de gebiedsontwikkeling in zijn geheel. Het is ook over het geheel waarop straks een bestuurlijke besluit wordt genomen.

5b Rondvraag

SDLB: Een opmerking: het onderzoek is goed ingericht, maar wat opvalt: het is erg ingezoomd op nadelen, maar weinig van meerwaarde. Het is verstandig om verder te kijken naar positieve punten voor dorp, omgeving en landschap.

Gemeente: De onderzoeken zijn op basis van voornamelijk vragen uit de klankbordgroep. Deze gingen veelal over de nadelen. Het is zeker goed om ook de positieve punten beter in beeld te brengen.

DR Rossum: Voor een goed inzicht in de voordelen zouden meer mensen naar Heteren kunnen gaan. Anders is het mogelijk voor jullie om misschien een mooie impressie te geven van Heteren, bijvoorbeeld met luchtfoto's.

Dekker: Dat kunnen we doen. Het is goed om opvattingen niet alleen te baseren op rapporten maar ook bezoeken aan installatie en projecten. De uitnodiging voor Heteren blijft dan ook staan.

DR Rossum: Komt er ook een nieuwe mogelijkheid voor een bezoek aan een zandzuiger?

Dekker: Door Corona en een recente verhuizing van de installatie wachten we daar nog even mee. Maar we gaan dat zeker inplannen.